

Ministerstwo Transportu,
Budownictwa i Gospodarki Morskiej
Departament Transportu Morskiego
i Bezpieczeństwa Żeglugi

Warszawa, dnia 3 października 2013 r.

Nr GT6pk-077-2/2013
ESOD: 112195/13

Wg załącznika

Szanowni Państwo,

W związku z pismem Akademii Morskiej w Szczecinie dotyczącym statusu studentów odbywających praktykę morską w świetle postanowień Konwencji o pracy na morzu (w zał.) oraz mając na uwadze brzmienie art. II pkt 3 przedmiotowej Konwencji, Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej zwraca się z uprzejmą prośbą o wyrażenie stanowiska w kwestii wniosku AM Szczecin do dnia 15 października 2013 r.

Z poważaniem,

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Transportu Morskiego
i Bezpieczeństwa Żeglugi

Alicja Ogonowska

Otrzymują:

1. Związek Armatorów Polskich.
2. Federacja Związków Zawodowych Marynarzy i Rybaków
3. Krajowa Sekcja Morska Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”.
4. Ogólnopolski Związek Zawodowy Oficerów i Marynarzy.
5. Związek Zawodowy Kapitanów i Oficerów.
6. Związek Zawodowy Marynarzy i Rybaków Kontraktowych.

DZIAŁ SPRAW MORSKICH I PRAKTYK
AKADEMIA MORSKA W SZCZECINIE
ul. Wały Chrobrego 1-2 70-500 Szczecin
telefon (+48 91) 480 95 19 fax (+48 91) 480 95 97
www.am.szczecin.pl e-mail:rm@am.szczecin.pl

AKADEMIA MORSKA SZCZECIN AKADEMIA MORSKA SZCZECIN AKADEMIA MORSKA SZCZECIN AKADEMIA MORSKA SZCZECIN

Szczecin, 27.09.2013 r.

RM/39/2013

Dorota Pyć
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Transportu, Budownictwa
i Gospodarki Morskiej

WNIOSEK

Na podstawie artykułu II pkt 3 Konwencji o pracy na morzu przyjętej przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie z dnia 23 lutego 2006 r., ratyfikowanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 27 grudnia 2011 r. (Dz.U.2011. 222.1324) Akademia Morska w Szczecinie zwraca się do Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej jako właściwej władzy, o rozstrzygnięcie polegające na stwierdzeniu, że studenci Akademii Morskiej w Szczecinie odbywający praktykę morską w charakterze :

- a) praktykantów pokładowych i maszynowych na statku szkolnym,
- b) praktykantów pokładowych i maszynowych na statkach w żegludze krajowej i międzynarodowej, w oparciu o umowę na realizację praktyk, zawartą pomiędzy Akademią Morską w Szczecinie a armatorem/operatorzem statku,

nie są marynarzami w rozumieniu art. II pkt 1 lit. f) wyżej wskazanej Konwencji o pracy na morzu.

Uzasadnienie :

Studenci Akademii Morskiej w Szczecinie realizują programowe praktyki morskie zgodnie z zatwierdzonymi programami kształcenia, nabywając kwalifikacje zawodowe zgodnie z wytycznymi Konwencji STCW. Praktyki morskie obejmują m.in. rejsy na statku szkolnym oraz kilkutygodniowe (2 do 4 tygodni) rejsy na promach, holownikach, kutrach rybackich i innych statkach morskich.

Rejsy odbywane przez studentów są rejsami krótkoterminowymi, realizowanymi z reguły na pierwszym lub drugim roku studiów i mają za zadanie realizację programu praktyki, a przez to nabycie kompetencji zgodnie z wymaganiami Konwencji STCW, nie zaś pracę zarobkową na statku. Studenci przyjmowani są na praktyki w celu zdobywania praktycznej wiedzy i umiejętności z zakresu funkcjonowania transportu morskiego, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów związanych z jego bezpieczeństwem.

Wymogi przywołanej Konwencji Rzeczpospolita Polska może spełnić poprzez krajowe przepisy prawne lub inne stosowane środki lub praktykę.

Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej jest właściwą władzą do zajęcia stanowiska w sprawie, z zgodnie z treścią zapisów art. II ust.1 lit. a) w zw. z art. II ust.3 Konwencji o Pracy na Morzu z 2006 r.

PROFESOR
dr. hab. inż. Andrzej Błach
dr. inż. Krzysztof J. Krawczyk Błach
prof. nadzw. inż. Andrzej Błach

**Ogólnopolski Związek Zawodowy Oficerów i Marynarzy
Polish Seafarers' Union**

Affiliated to the ITF

Head Office : 81-350 Gdynia, 8 Plac Kaszubski, Ph.: (-48 58) 6207760, Fax: (-48 58) 6210122

Branch Office : 70-452 Szczecin, 8A Podhalańska Str. Ph.: (-48 91) 4315888, Fax: (-48 91) 4335713

Branch Office : 72-600 Swinoujście, 1A Bol. Chrobrego Str. Ph.: (-48 91) 3210788, Fax: (-48 91) 3221390

www.psu-pl.org; e-mail: gdynia@psu-pl.org; szczecin@psu-pl.org; swinoujscie@psu-pl.org

Gdynia 15.10.2013

Pani Alicja Ogonowska

Dyrektor Departamentu Transportu Morskiego

i Bezpieczeństwa Żeglugi

w MT, BiGM.

Dotyczy rozstrzygnięcia czy praktykanci pokładowi i maszynowi na statku szkolnym, praktykanci pokładowi i maszynowi na statkach w żegludze krajowej i międzynarodowej, w oparciu o umowę na realizację praktyk, zawartą pomiędzy Akademią Morską w Szczecinie a armatorem/operatorzem statku, są, czy nie są marynarzami w rozumieniu art. II pkt I lit. f) Konwencji o pracy na morzu.

Chcąc rozważyć przesłany wniosek wypada przywołać wspomniany wyżej zapis Konwencji:

- (f) *marynarz* oznacza każdą osobę zatrudnioną, zaangażowaną lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na statku, do którego odnosi się niniejsza Konwencja;

Akademia Morska w Szczecinie w swym wniosku próbuje uzasadnić go licznymi argumentami, jak chociażby taki, że umowa zawarta między Akademią a armatorem/operatorzem statku zawiera informację, że podjęcie praktyki nie powoduje nawiązania stosunku pracy, ani też jakiegokolwiek innego stosunku prawnego pomiędzy armatorem/operatorzem statku a studentem. Jednakże studenta obowiązują przepisy o dyscyplinie pracy, regulacje w zakresie bhip oraz ppoż a także regulaminy obowiązujące na statku. Dalej dodaje, że rejsy studentów mają za zadanie realizację programu praktyki, a nie pracę zarobkową.

Ogólnopolski Związek Zawodowy Oficerów i Marynarzy (OZZOiM) całkowicie nie zgadza się w tych kwestiach z wnioskodawcą. Niezależnie od używanych argumentów i wybiegów nie da się nie zauważyć, że każdy student (praktykant) oprócz elementów realizowania „naukowej” części praktyki na statku, jest tam, mówiąc wprost, dodatkowymi

rękoma do pracy. I jako taki w zupełności wypełnia definicję marynarza jaką znajdujemy w Konwencji.

Nadto warto zwrócić uwagę, że brak jakiegokolwiek stosunku prawnego pomiędzy praktykantem na burcie statku a armatorem/operatorem statku, czyli także kapitanem statku stawia praktykanta poza możliwością jakiegokolwiek ingerencji w to, co taki praktykant na statku robi, tak długo, dopóki nie zagraża to zdrowiu, życiu innych ludzi na pokładzie lub bezpieczeństwu statku i żegluga.

Wedle regulacji wynikających z umowy Akademia – armator/operator praktykant to ani członek załogi, ani pasażer. Ot można rzec taki współczesny niewolnik z własnej woli. W tym kontekście ciekawia nas rozwiązanie tejże umowy odnośnie skutków wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Pragniemy przypomnieć także, że przedmiotem rozważań nie jest zarobkowanie praktykantów, zatem argument, iż okres zaokrętowania nie ma być dla praktykantów okresem zarobkowania jest chybiony. OZZOiM w żadnym przypadku nie zamierza przykładać swych rąk do rozwiązań sprzecznych z Konwencją, ani tym bardziej udawać, że problem praktyk studentów da się załatwić tylnymi drzwiami.

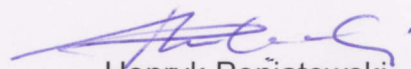
Zdaniem OZZOiM praktykanci przywołania we wniosku są marynarzami w rozumieniu Konwencji o pracy na morzu. Konsekwentnie zatem wszystkie dalsze jej postanowienia mają zastosowanie w czasie pobytu praktykanta na statku.

Natomiast zupełnie inną rzeczą jest skutek, jaki takie podejście do praktykanta wygeneruje. W tej kwestii całkowicie podzielamy obawy wnioskodawcy, że może to całkowicie uniemożliwić realizację praktyk na statkach armatorów/operatorów aktualnie współpracujących z Akademią.

Jednak zupełnie inaczej rozumiemy praktyki na statkach szkolnych. Tu pełne koszty praktyki zatrudnionego na podstawie umowy o pracę praktykanta winna pokryć Akademia – a dokładnie Rzeczpospolita Polska (środki na ten cel Akademii winno przekazać właściwe ministerstwo).

Podobnie zresztą rzecz mieć się powinna w praktykami na statkach innych niż szkolne. OZZOiM wielokrotnie występował zarówno do Rządu RP o przyjęcie w praktyce instrumentów pomocy państwa do żegluga, w tym w omawianym zakresie, jak i do innych uczestników rynku o presję na Rząd w tej kwestii. Rezultaty jak dotychczas mizerne. A przecież, jak bez specjalnego wczytywania się, widać z wniosku Akademii Morskiej ze Szczecina właśnie w ponoszeniu kosztów praktyk wszyscy upatrujemy pierwotne źródło kłopotów z realizacją praktyk przewidziany programem edukacji, nie tylko w akademiach morskich, ale także w szkołach kształcących marynarzy na niższy niż operacyjny szczebel.

Z poważaniem,

Henryk Pońiatowski
Przewodniczący OZZOiM

Do wiadomości:

1. Kol. Andrzej Kościak, Przewodniczący KSMMiR NSZZ „Solidarność”
2. Kol. Jacek Dubiński, Przewodniczący FZZMiR.